

ภาวะปอดสีขาวเข้มคืออะไร?

คำว่า “ปอดสีขาวเข้ม” หมายถึง ภาพอัลตราซาวด์ของปอดทารกในครรภ์ที่เห็นเป็นสีขาวสว่างกว่าปกติ

สาเหตุเกิดจากอะไร?

การตรวจอัลตราซาวด์ทารกในครรภ์แล้วพบปอดสีขาวเข้ม มักเกิดจากหนึ่งในสามภาวะดังนี้: 1) ความผิดปกติแต่กำเนิดของปอดชนิดซีแพม (congenital pulmonary airway malformation หรือ CPAM) หรือเรียกอีกชื่อว่าซีแคม (congenital cystic adenomatoid malformation หรือ CCAM) เกิดจากถุงลมบางส่วนเจริญเติบโตมากผิดปกติ; 2) ปอดมีส่วนเกิน (pulmonary sequestration) เกิดจากการมีเนื้อปอดส่วนเกินที่อยู่ผิดตำแหน่ง อาจพบในทรวงอกหรือใต้กระบังลม; 3) หลอดลมตีบตัน (bronchial atresia) เกิดจากการอุดตันของหลอดลมส่วนต้น หรือการพัฒนาของหลอดลม ทั้งสามภาวะ เนื้อปอดที่ผิดปกติจะมีสีขาวเข้มกว่าปกติจากการตรวจอัลตราซาวด์ และบางครั้งอาจเห็นเป็นถุงน้ำขนาดเล็กหลายอัน หรือถุงน้ำขนาดใหญ่

วินิจฉัยแยกโรคได้อย่างไร?

ภาวะต่าง ๆ เหล่านี้อาจดูคล้ายกันจากการตรวจอัลตราซาวด์ แพทย์จะพยายามแยกโรคโดยดูเลือดที่ไหลมาเลี้ยงปอดส่วนที่ผิดปกติจากการตรวจอัลตราซาวด์ด้วยดอปเพลอร์สี (color Doppler) หากเลือดที่เลี้ยงมาจากหลอดเลือดแดงปอด (pulmonary artery) มักเป็นความผิดปกติแต่กำเนิดของปอดชนิดซีแพม หรืออาจเป็นภาวะหลอดลมตีบตันได้ในบางครั้ง แต่หากเลือดที่เลี้ยงมาจากหลอดเลือดแดงเออร์ตา (aorta) มักเป็นภาวะปอดมีส่วนเกิน การประเมินนี้ต้องทำโดยแพทย์ผู้มีประสบการณ์ และมักทำในศูนย์ที่เชี่ยวชาญด้านการดูแลครรภ์เสี่ยงสูง สำหรับภาวะหลอดลมตีบตัน หรือภาวะทางเดินหายใจส่วนบนอุดตัน (congenital high airway obstruction) ซึ่งพบได้น้อยมาก ได้อธิบายไว้ในเอกสารผู้ป่วยอีกฉบับหนึ่ง

เกิดขึ้นได้อย่างไร?

ภาวะเหล่านี้พบได้ค่อนข้างน้อย ประมาณ 1 ต่อ 3,000 ของการตั้งครรภ์ ความผิดปกติแต่กำเนิดของปอดชนิดซีแพมเกิดจากการเจริญผิดปกติของหลอดลมส่วนปลาย (terminal bronchioles) ทำให้กลายเป็นถุงน้ำ ภาวะปอดมีส่วนเกินเกิดจากการมีหลอดเลือดผิดปกติที่เลี้ยงส่วนต่าง ๆ ของร่างกายไปเลี้ยงเนื้อปอด และภาวะหลอดลมตีบตันเกิดจากการอุดตันของหลอดลมส่วนต้น ทำให้มีของเหลวคั่งและหลอดลมส่วนปลายขยายใหญ่

ควรทำการตรวจเพิ่มเติมหรือไม่?

หากพบความผิดปกติที่ปอดเพียงอย่างเดียว การตรวจทางพันธุกรรมมักไม่พบความผิดปกติที่สำคัญ แต่หากพบความผิดปกติของอวัยวะอื่นร่วมด้วย ความเสี่ยงของโครโมโซมผิดปกติจะสูงขึ้น และควรแนะนำให้ตรวจทางพันธุกรรมเพิ่มเติม

ในบางรายแพทย์อาจแนะนำการทำหัตถการเฉพาะ เช่น การส่องกล้องหลอดลมทารกในครรภ์ (fetal bronchoscopy) เพื่อตรวจทางเดินหายใจของทารกก่อนคลอด เพื่อวางแผนการคลอดและเตรียมทีมผู้เชี่ยวชาญที่จำเป็น

ปอดสีขาวเข้ม (Echogenic Lungs)

ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย – สิ่งที่คุณควรรู้และควรถาม

ควรเฝ้าระวังอะไรระหว่างการตั้งครรภ์?

แพทย์จะตรวจอัลตราซาวด์เป็นระยะเพื่อตรวจดูว่ารอยโรคที่ปอดโตขึ้นหรือไม่ ตรวจปริมาณน้ำคร่ำ เนื่องจากในบางรายภาวะเหล่านี้ทำให้ทารกกลืนน้ำคร่ำไม่ได้ ทำให้เกิดภาวะน้ำคร่ำมาก (polyhydramnios) ซึ่งเสี่ยงต่อการคลอดก่อนกำหนด ทารกจะได้รับการเฝ้าระวังภาวะบวมน้ำ (hydrops fetalis) คือการมีน้ำคั่งในช่องอก ช่องท้อง หรือใต้ผิวหนัง ซึ่งพบบ่อยขึ้นหากมีถุงน้ำขนาดใหญ่ในปอด หากพบว่ามีน้ำคั่งในปอด แพทย์อาจพิจารณาใส่ท่อ (shunt) ระบายน้ำออกจากทรวงอกทารก เพื่อช่วยให้ปอดทารกพัฒนาได้ดีขึ้น ในบางรายแพทย์อาจให้ยาสเตียรอยด์ (steroids) แก่มารดาเพื่อช่วยลดการเจริญเติบโตของรอยโรคและทำให้ภาวะบวมน้ำดีขึ้น ไม่นานมานี้ มีทางเลือกในการรักษาทารกในครรภ์ด้วยเลเซอร์ (laser) เพื่อจี้ตัดหลอดเลือดที่ไปเลี้ยงรอยโรค (เฉพาะบางกรณี)

บางครั้งความผิดปกติแต่กำเนิดของปอดชนิดซีแพมอาจดูยากขึ้นในช่วงท้ายของการตั้งครรภ์ อย่างไรก็ตาม การตรวจภาพถ่ายทางรังสียังคงจำเป็นต้องทำในทารกหลังคลอด

การตั้งครรภ์ที่ทารกมีความผิดปกติของปอดเหล่านี้ต้องได้รับการดูแลในศูนย์ที่ดูแลครรภ์เสี่ยงสูงโดยทีมสหสาขา ได้แก่ แพทย์เวชศาสตร์มารดาและทารกในครรภ์ (MFM) กุมารแพทย์ทารกแรกเกิด และกุมารศัลยแพทย์

มีผลต่อทารกหลังคลอดอย่างไร?

หลังคลอด ทารกต้องได้รับการประเมินโดยกุมารแพทย์ทารกแรกเกิด รวมถึงตรวจภาพถ่ายรังสีของทรวงอก (chest X-Ray) และ/หรืออัลตราซาวด์ บางรายอาจต้องตรวจเอ็มอาร์ไอ (MRI) เพิ่มเติม ทารกที่มีความผิดปกติแต่กำเนิดของปอดชนิดซีแพมมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อทางเดินหายใจซ้ำ ๆ และอาจต้องผ่าตัดเอาปอดส่วนที่ผิดปกติออก ซึ่งการรักษา มักได้ผลดีมาก และหากรอยโรคมีขนาดใหญ่มากหรือรบกวนการหายใจ อาจจำเป็นต้องผ่าตัดเช่นกัน

จะเกิดขึ้นอีกหรือไม่?

ภาวะเหล่านี้มักเกิดขึ้นโดยบังเอิญ (sporadic) และไม่เพิ่มความเสี่ยงในการเกิดซ้ำ อย่างไรก็ตาม แนะนำให้ตรวจอัลตราซาวด์ทารกในครรภ์อย่างละเอียดในการตั้งครรภ์ครั้งต่อไป

คำถามอื่น ๆ ที่ควรถาม?

- จะต้องตรวจอัลตราซาวด์บ่อยแค่ไหน?
- ทารกจำเป็นต้องผ่าตัดในครรภ์หรือไม่?
- ควรคลอดที่ไหน?
- สามารถพบทีมแพทย์ที่จะดูแลทารกหลังคลอดล่วงหน้าได้หรือไม่?

ปอดสีขาวเข้ม (Echogenic Lungs)

ข้อมูลสำหรับผู้ป่วย – สิ่งที่คุณควรรู้และควรถาม

ข้อสงวนสิทธิ์:

เนื้อหาใน [แผ่นพับนี้/เว็บไซต์ของเรา] จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้อมูลทั่วไปเท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาที่จะเป็นคำแนะนำทางการแพทย์ที่คุณควรยึดถือ คุณต้องขอรับคำแนะนำทางการแพทย์จากผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์เฉพาะของคุณ ก่อนที่จะดำเนินการหรือตัดสินใจใดๆ ตามเนื้อหาใน [แผ่นพับนี้/เว็บไซต์ของเรา] แม้ว่าเราจะพยายามปรับปรุงข้อมูลใน [แผ่นพับ/เว็บไซต์ของเรา] เราไม่ได้ให้การรับรอง การประกัน หรือการค้ำประกันใด ๆ ไม่ว่าจะโดยชัดแจ้งหรือโดยนัยว่าเนื้อหาใน [แผ่นพับ/เว็บไซต์ของเรา] มีความถูกต้อง ครบถ้วน หรือเป็นข้อมูลล่าสุด

ปรับปรุงล่าสุด: มกราคม 2024